

FOGYASZTÁSI MODELLEK

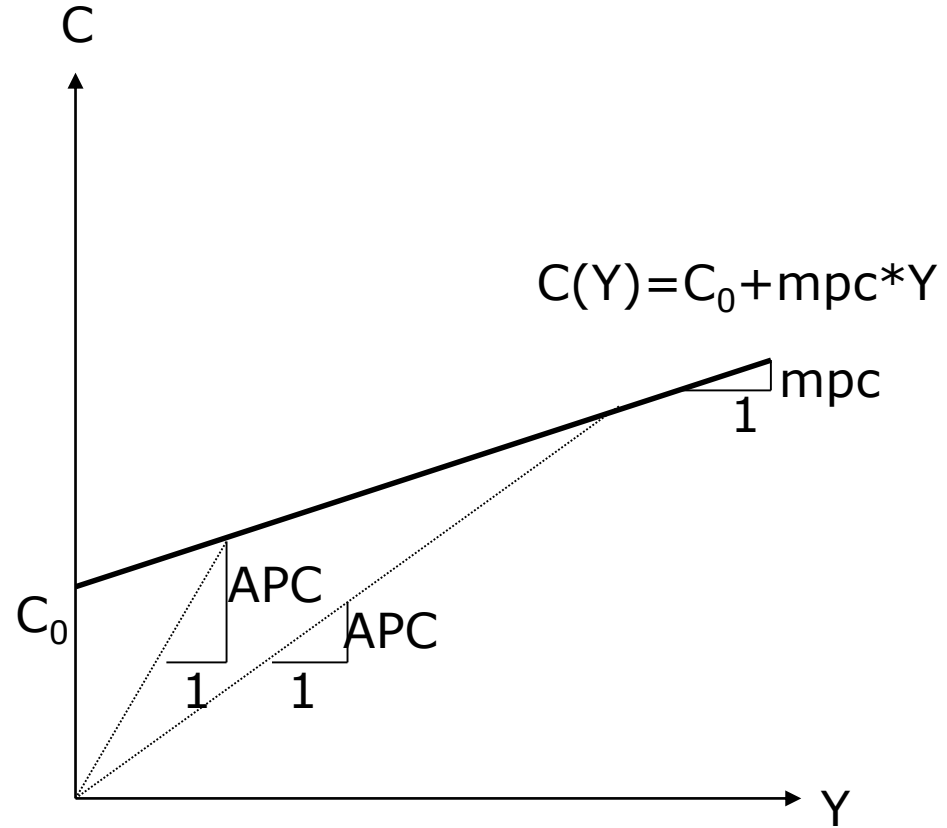
Keynes, Kuznets, Fisher, Modigliani, Friedman fogyasztási
modelljei

Kérdések

- Hogyan döntünk a fogyasztásunk nagyságáról? – mikroökonómia
- Miért fontosak a háztartások fogyasztási döntései? – makroökonómia
- Hogyan jellemezhető a fogyasztás rövid illetve hosszú távon?
- Milyen alternatív megközelítései vannak a keynesi fogyasztási függvénynek?
 - Modigliani-féle életciklus-hipotézis
 - Friedman-féle permanens jövedelem hipotézis

Keynes és a fogyasztási függvény - feltevések

1. $0 < mpc < 1$ – a függvény meredeksége
2. $APC = C/Y$ – a fogyasztási hányad Y növekedésével párhuzamosan csökken
→ csökkenő fogyasztási hányad tétele (a jövedelmük egyre nagyobb hányadát takarítják meg)
3. C a folyó jövedelem függvénye (→ a kamatlábnak nincs hatása rövid távon)

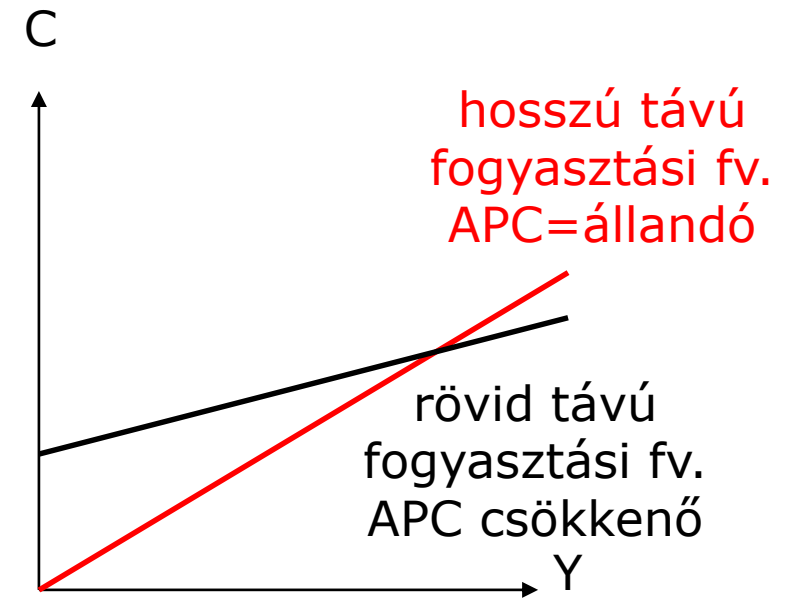

Igazolják-e az adatok Keynes feltevéseit?

- Magasabb jövedelmű háztartásoknál magasabb fogyasztás $\rightarrow MPC > 0$ ✓
- Magasabb jövedelmű háztartásoknál magasabb megtakarítás $\rightarrow MPC < 1$ ✓
- Magasabb jövedelmű háztartások jövedelmük nagyobb hányadát fordítják megtakarításra \rightarrow csökkenő fogyasztási hányad ✓
- Erős korreláció Y és C között $\rightarrow C$ a folyó jövedelem függvénye ✓

Aggodalmak rövid táv \Leftrightarrow hosszú táv

- A II. vh. után lesz-e elegendő jövedelmező beruházás a növekvő megtakarítások felszívására? – szekuláris pangás \rightarrow 2. feltevés megdőlt
- Kuznets – Y és C vizsgálata 1869-től \rightarrow C/Y hosszú távon stabil \rightarrow 2. feltevés megdőlt

Fogyasztási rejtély...

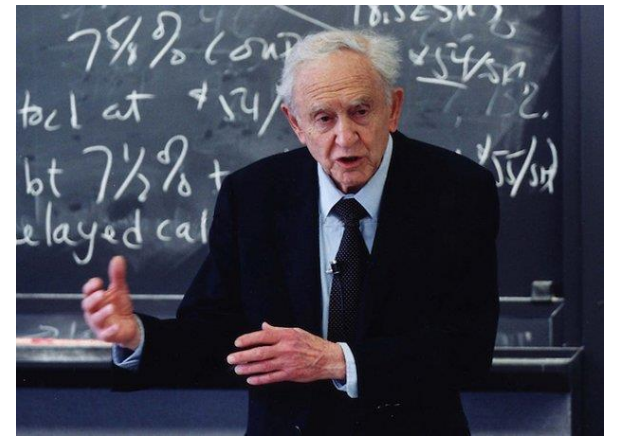
Újabb kérdések...

- Keynes feltevései miért helytállóak rövid távon és a háztartások adatain?
- Keynes feltevései miért buknak meg hosszú idősorokon?
- Hogyan egyeztethető össze a két fogyasztási függvény?

Fisher, Franco Modigliani, Friedman fogyasztási elmélete

Modigliani (50-es évek) életciklus-hipotézis

Feltevései:

- A jövedelem (\bar{Y}) az élet során rendszeresen változik (szabályszerű pályát mutat) az ember életciklusának megfelelően.
- A megtakarítással jövedelmet (\bar{Y}) lehet átcsoportosítani.
- Megjelenik a vagyon (W).
- **Cél: egyenletes fogyasztás egész életen át (a fogyasztás „kisimítása”).**

Modigliani életciklus-hipotézis

VÁLTOZÓK

W kezdeti vagyon - adott

L élettartam (év)

R munkával töltött évek száma

\bar{Y} jövedelem/év (a nyugdíjig) →
életpálya-erőforrás (T-ben):

$$W + (R - T) * \bar{Y}$$

(L - T) évre elosztva:

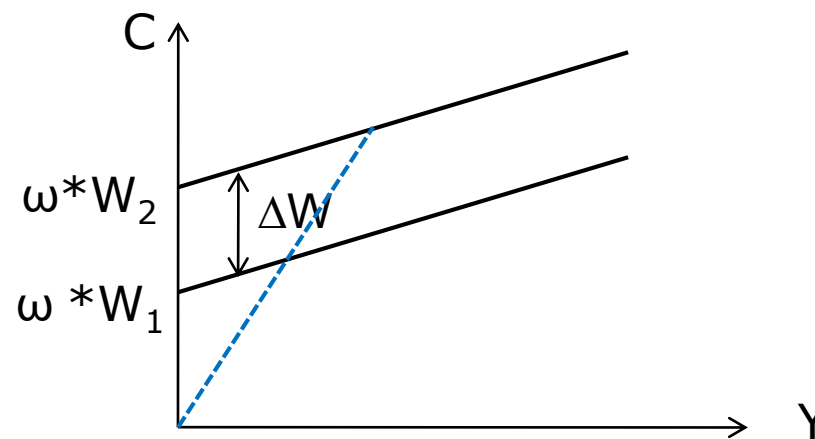
$$C = [W + (R - T) * \bar{Y}] / (L - T) \rightarrow$$

$$C = W * 1 / (L - T) + \bar{Y} * (R - T) / (L - T) \rightarrow$$

C függ:

W-től és Y-tól

Feltettük, hogy a kamatláb 0.

$$C = \omega * W + c * \bar{Y}$$

$$C / \bar{Y} = \omega * W / \bar{Y} + c$$

$\omega = 1 / (L - T)$ a vagyonra vonatkozó fogyasztási határhajlandóság

$c = (R - T) / (L - T)$ a jövedelemre vonatkozó fogyasztási határhajlandóság

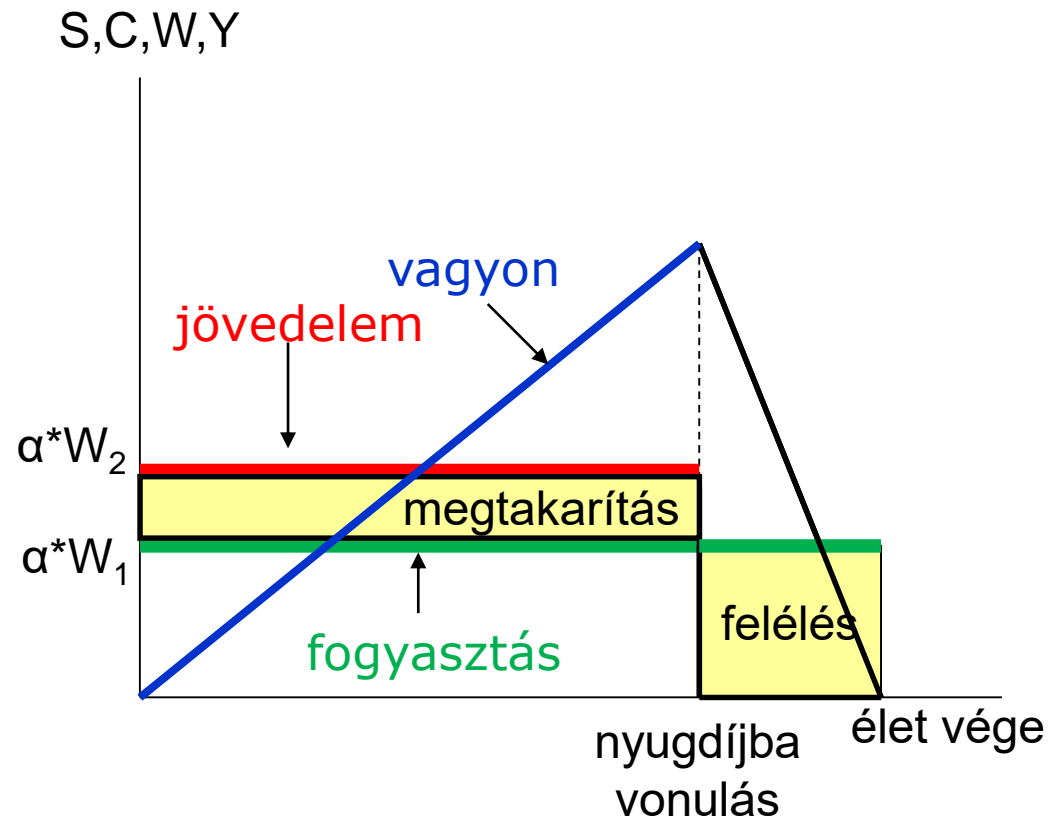
Rövid távon: W nem változik arányosan \bar{Y} -nal

Hosszú távon: W és \bar{Y} együtt nőnek

⇒ W / \bar{Y} állandó

⇒ C / \bar{Y} konstans

Modigliani életciklus-hipotézis

Következtetések:

$APC = C/Y$ nem csökken

S előre látható módon változik az élet során
(az életciklusnak megfelelően)

Esettanulmány:

Az idősek nem élik fel a vagyont (óvatossági,
örökhagyási motívum)

Társadalombiztosítás és megtakarítás

Az életciklus-hipotézis következtetései

Az életciklus hipotézis megoldja a fogyasztási rejtélyt.

- Az életciklus hipotézis szerint:

$$APC = C/\bar{Y} = \omega (W/\bar{Y}) + c$$

- A háztartásokat összehasonlítva, a jövedelem jobban különbözik, mint a vagyon, azért a magasabb jövedelmű háztartásoknak kisebb az APC-je, mint az alacsony jövedelműeknek
- Hosszú távon a jövedelem és a vagyon azonos ütemben növekszik, ezért az APC stabil marad.